

Electrodynamics

Faculty of Physics-Kharazmi University

Dr. Faramarz Kanjouri

<https://kanjouri.com>

دانشگاه خوارزمی

اگر همواره مانند گذشته بیندیشید، همیشه همان چیزهایی را
به دست می آورید که تا کنون کسب کرده اید

فاینمن

درس بیست و پنجم

چند جمله‌ای‌های لژاندر - بخش ۲

Legendre Polynomials-part2

$$g(x, t) = \frac{1}{\sqrt{1 - 2tx + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l \left[\sum_{r=0}^{\lfloor \frac{l}{2} \rfloor} (-1)^r \frac{(2l - 2r)!}{2^l r! (l - 2r)! (l - r)!} x^{l-2r} \right]$$

$$\frac{1}{\sqrt{1 - 2tx + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(x) \quad |t| < 1$$

اثبات:

کتاب Special Functions W.W. Bell فصل سوم بخش ۲-۳ صفحه‌ی ۴۶

کتاب Special Functions and Applications N. N. Lebedev فصل چهارم بخش ۲-۴ صفحه‌ی ۴۵

$$P_l(-x) = (-1)^l P_l(x) \quad \text{نشان دهید}$$

$$g(x, t) = \frac{1}{\sqrt{1 - 2tx + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(x)$$

$$x \rightarrow -x \quad g(-x, t) = \frac{1}{\sqrt{1 + 2tx + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(-x)$$

$$t \rightarrow -t \quad g(x, -t) = \frac{1}{\sqrt{1 - 2(-t)x + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} (-t)^l P_l(x) = \sum_{l=0}^{\infty} (-1)^l t^l P_l(x)$$

$$\sum_{l=0}^{\infty} (t)^l P_l(-x) = \sum_{l=0}^{\infty} (-1)^l t^l P_l(x)$$

$$P_l(-x) = (-1)^l P_l(x)$$

$$P_l(1) = 1$$

نشان دهید

$$g(x, t) = \frac{1}{\sqrt{1 - 2tx + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(x)$$

$$g(1, t) = \frac{1}{\sqrt{1 - 2t + t^2}} = \frac{1}{\sqrt{(1-t)^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(1)$$

$$\frac{1}{\sqrt{(1-t)^2}} = \frac{1}{1-t} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l$$

$$\sum_{l=0}^{\infty} t^l = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(1) \Rightarrow P_l(1) = 1$$

$$P'_l(1) = \frac{1}{2}l(l+1) \quad \text{نشان دهید}$$

$$(1-x^2)\frac{d^2P_l(x)}{dx^2} - 2x\frac{dP_l(x)}{dx} + l(l+1)P_l(x) = 0$$

$$x=1 \rightarrow 0 - 2\left.\frac{dP_l(x)}{dx}\right|_{x=1} + l(l+1)P_l(1) = 0$$

$$\left.\frac{dP_l(x)}{dx}\right|_{x=1} = \frac{1}{2}l(l+1)$$

$$P_{2l}(0) = (-1)^l \frac{(2l)!}{2^{2l}(l!)^2} = (-1)^l \frac{\Gamma(l + \frac{1}{2})}{\sqrt{\pi}\Gamma(l + 1)}$$

$$P_{2l+1}(0) = 0$$

نشان دهید

$$\frac{1}{\sqrt{1 - 2tx + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(x)$$

$$\frac{1}{\sqrt{1 + t^2}} = \sum_{l=0}^{\infty} t^l P_l(0)$$

$$\frac{1}{\sqrt{1 + t^2}} = (1 + t^2)^{-\frac{1}{2}} = \sum_{l=0}^{\infty} (-1)^l \frac{(2l - 1)!!}{2^l l!} t^{2l} = \sum_{l=0}^{\infty} (-1)^l \frac{(2l)!}{2^{2l}(l!)^2} t^{2l}$$

$$(2l - 1)!! = \frac{(2l)!}{2^l (l!)}$$

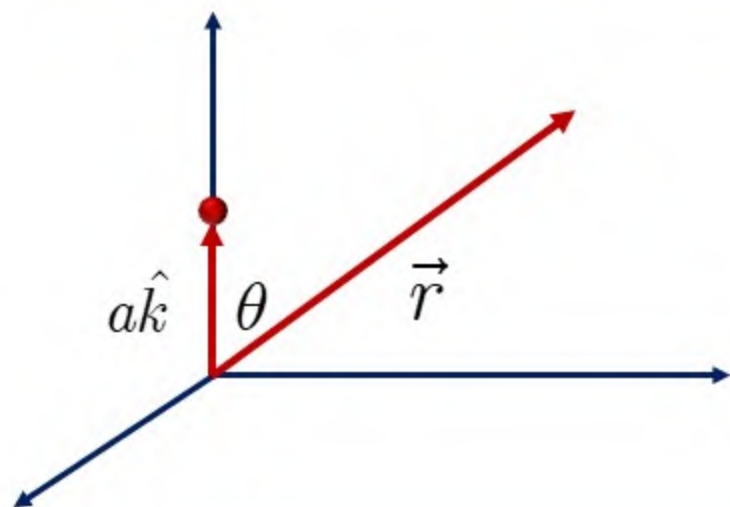
$$\Gamma\left(n + \frac{1}{2}\right) = \frac{(2n)!}{2^{2n} n!} \sqrt{\pi}$$

$$= \frac{(2n - 1)!!}{2^n} \sqrt{\pi}$$

$$\sum_{l=0}^{\infty} P_l(0) t^l = \sum_{l=0}^{\infty} (-1)^l \frac{(2l)!}{2^{2l}(l!)^2} t^{2l} \Rightarrow \begin{cases} P_{2l}(0) = (-1)^l \frac{(2l)!}{2^{2l}(l!)^2} \\ P_{2l+1}(0) = 0 \end{cases}$$

بار الکتریکی نقطه‌ای q بر روی محور z در مکان $z=a$ قرار دارد. پتانسیل الکتریکی را در هر نقطه بر حسب چند جمله‌ای‌های لژاندر بنویسید

$$\vec{r}' = a\hat{k}$$

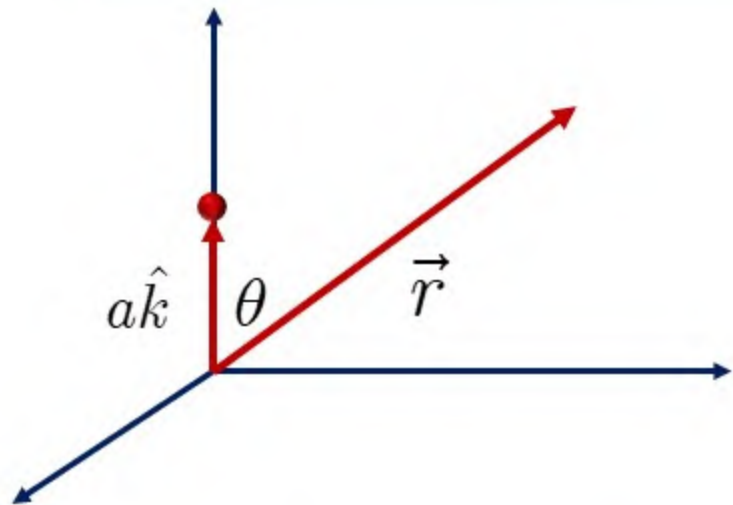
$$\vec{r} = z\hat{i} + y\hat{j} + z\hat{k} = r\hat{r}$$

$$\Phi(\vec{r}) = \Phi(r, \theta) = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q}{|\vec{r} - \vec{r}'|} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q}{\sqrt{r^2 - 2ra \cos \theta + a^2}}$$

$$r > a \rightarrow \Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r} \frac{1}{\sqrt{1 - 2\frac{a}{r} \cos \theta + \frac{a^2}{r^2}}} = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r} \sum_{n=0}^{\infty} P_n(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right)^n$$

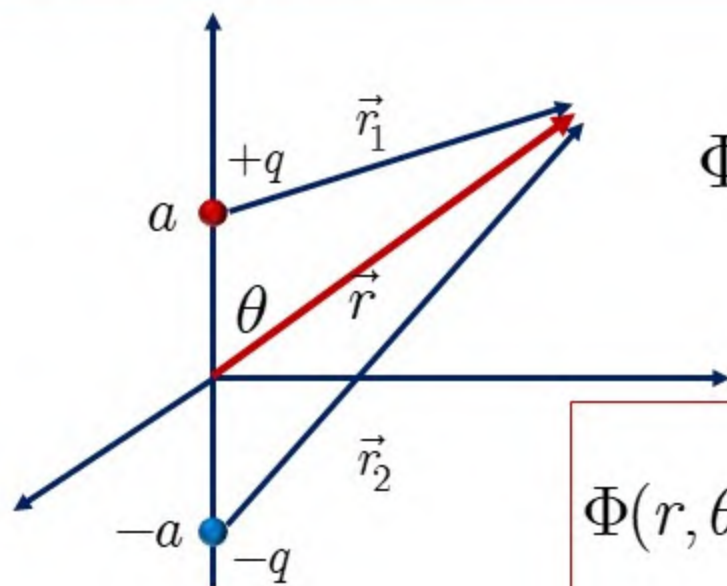

$$r < a \quad \rightarrow \quad \Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 a} \frac{1}{\sqrt{1 - 2\frac{r}{a}\cos\theta + \frac{r^2}{a^2}}} = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 a} \sum_{n=0}^{\infty} P_n(\cos\theta) \left(\frac{r}{a}\right)^n$$

$$\Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r_{>}} \sum_{n=0}^{\infty} P_n(\cos\theta) \left(\frac{r_{<}}{r_{>}}\right)^n$$

$$\Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r_1} - \frac{1}{r_2} \right)$$

$$\begin{aligned} \vec{r}_1 &= \vec{r} - a\hat{k} \\ \vec{r}_2 &= \vec{r} + a\hat{k} \end{aligned}$$

$$\Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{\sqrt{r^2 - 2ar \cos \theta + a^2}} - \frac{1}{\sqrt{r^2 + 2ar \cos \theta + a^2}} \right)$$

$$r > a \quad \rightarrow \quad \Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r} \left(\frac{1}{\sqrt{1 - 2\frac{a}{r} \cos \theta + \frac{a^2}{r^2}}} - \frac{1}{\sqrt{1 + 2\frac{a}{r} \cos \theta + \frac{a^2}{r^2}}} \right)$$

$$r > a \rightarrow \Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r} \left(\sum_{n=0}^{\infty} P_n(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right)^n - \sum_{n=0}^{\infty} P_n(\cos \theta) (-1)^n \left(\frac{a}{r}\right)^n \right)$$

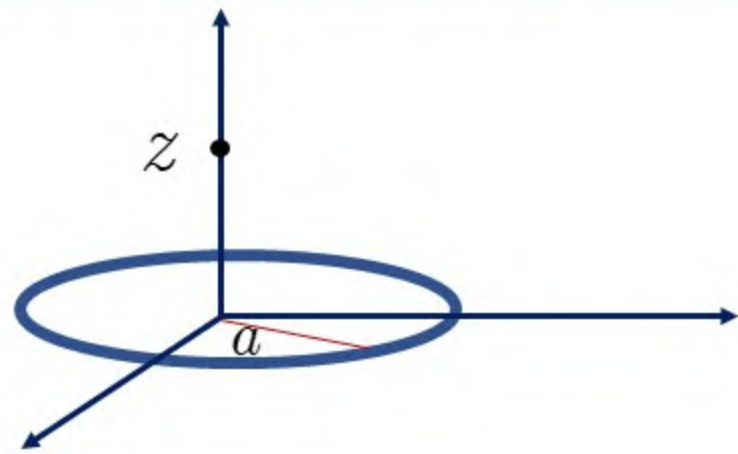
$$r > a \rightarrow \Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r} \left(2P_1(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right) + 2P_3(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right)^3 + 2P_5(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right)^5 + \dots \right)$$

$$\lim_{a \rightarrow 0} 2aq = p \quad \text{گشتاور دوقطبی نقطه‌ای}$$

$$\Phi(r, \theta) = \lim_{a \rightarrow 0} \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r} \left(2P_1(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right) + 2P_3(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right)^3 + 2P_5(\cos \theta) \left(\frac{a}{r}\right)^5 + \dots \right)$$

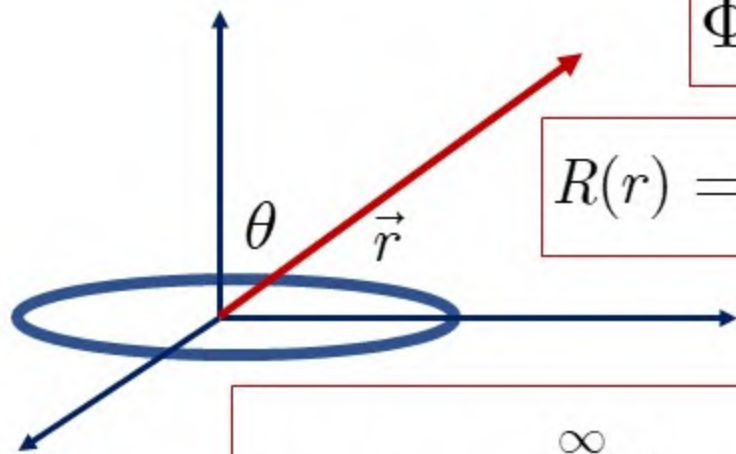
$$\Phi(r, \theta) = \lim_{a \rightarrow 0} \frac{2aq}{4\pi\epsilon_0 r^2} P_1(\cos \theta) = \frac{p}{4\pi\epsilon_0 r^2} \cos \theta$$

پتانسیل الکتریکی ناشی از حلقه‌ی باردار با بار یکنواخت بر روی محور z

$$\Phi(z) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0} \frac{1}{\sqrt{z^2 + a^2}}$$

$$\Phi = \Phi(r, \theta)$$

$$\nabla^2 \Phi(r, \theta) = 0$$

$$\Phi(r, \theta) = R(r)P(\theta)$$

$$R(r) = r^l, \quad r^{-(l+1)}$$

$$P(\theta) = P_l(\cos \theta), \quad Q_l(\cos \theta)$$

$$\Phi(r, \theta) = \sum_{l=0}^{\infty} \left[A_l r^l + B_l r^{-(l+1)} \right] P_l(\cos \theta) + \sum_{l=0}^{\infty} \left[A'_l r^l + B'_l r^{-(l+1)} \right] Q_l(\cos \theta)$$

Q_l در نقاط روی محور z نامتناهی می‌شود. بنابراین عبارت دوم نمی‌تواند پاسخ مسئله باشد. به بیان دیگر ضرایب آن صفرند

$$\Phi(r, \theta) = \sum_{l=0}^{\infty} \left[A_l r^l + B_l r^{-(l+1)} \right] P_l(\cos \theta)$$

$$\Phi(r = z, \theta = 0) = \sum_{l=0}^{\infty} \left[A_l z^l + B_l z^{-(l+1)} \right] P_l(1)$$

$$\sum_{l=0}^{\infty} \left[A_l z^l + B_l z^{-(l+1)} \right] = \frac{q}{4\pi\epsilon_0} \frac{1}{\sqrt{z^2 + a^2}}$$

$$z > a \rightarrow \frac{q}{4\pi\epsilon_0 z} \left(1 + \frac{a^2}{z^2}\right)^{-\frac{1}{2}} = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 z} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n)!}{2^{2n} (n!)^2} \left(\frac{a}{z}\right)^{2n}$$

$$z > a \rightarrow \sum_{l=0}^{\infty} \left[A_l z^l + B_l z^{-(l+1)} \right] = \frac{q}{4\pi\epsilon_0} \sum_{l=0}^{\infty} (-1)^l \frac{(2l)! a^{2l}}{2^{2l} (l!)^2} \left(\frac{1}{z}\right)^{2l+1}$$

$$A_l = 0$$

$$B_{2l+1} = 0, \quad B_{2l} = (-1)^l \frac{(2l)! a^{2l}}{2^{2l} (l!)^2}$$

$$\Phi(r, \theta) = \frac{q}{4\pi\epsilon_0 r} \sum_{l=0}^{\infty} (-1)^l \frac{(2l)!}{2^{2l} (l!)^2} \left(\frac{a}{r}\right)^{2l} P_{2l}(\cos \theta) \quad r > a$$

مسئله را برای $r < a$ حل کنید.

شاد و مهربان باشید

